

Speech Jom Hasjoa 2022 – Benjamin Schrijver

Mijn grootvader Luuk Dreese

Zichrono liwracha

Besloot zijn werkzame leven in dienst te stellen

Van de naoorlogse Joodse gemeenschap

Hij is jarenlang sjammasj geweest van de Liberaal Joodse
Gemeente in Amsterdam

En leider van de chewre kaddisja

Hij was vooral ook aanspreekpunt voor leden van de LJG die
hun weg terug naar de Joodse gemeenschap zochten

Hij ontving hen met alle egards

En met Liefde

En vooral met alle nesjomme

Die nodig was om mensen die door de Sjoa ernstig beschadigd
waren

Te helpen die weg terug naar de Joodse Gemeenschap te
vinden

Omdat het enige naoorlogse antwoord op de Sjoa was

Om te laten zien dat het niet gelukt was

We waren er nog

We zijn er nog

En we zullen er altijd zijn.

Dat was de intrinsieke drijfveer van mijn opa

Luuk Dreese.

Dat hij dat zou gaan doen was in 1945 helemaal niet zo
vanzelfsprekend.

In mei 1945 was hij 13 jaar oud

Eigenlijk de leeftijd om je Bar Mitswa te doen

Maar geen Bar Mitswa voor mijn opa

Want hij kwam samen met zijn moeder

Esther Dreese-Slap uit de onderduik in Friesland.

Zijn vader Aby Dreese was voor de ogen van de 10 jarige Luuk
Uit huis gehaald, van de trap gegoooid
In de vrachtwagen geschopt
Gevangen gezet
Waarschijnlijk zwaar mishandeld
GedepORTEERD naar Auschwitz
En daar vermoord.
Vermoord omdat hij Joods was.
Aby Dreese
De vader van mijn opa
Werd niet ouder dan 43 jaar

Dat was de bagage van mijn grootvader Luuk
In mei 1945
Geen Bar Mitswa feest vers in het geheugen
Maar jaren van onderduik met zijn moeder
In Friesland
Waar de Friezen zijn leven hebben gered
En zonder vader, zonder grootouders,
Zonder neven en nichten
En zonder ooms en tantes.
Bijna alle vriendjes waren ook vermoord.
En toen was het 1945.

En nu,
In 2022,
Vraag ik mij af
Hoe hij het heeft kunnen opbrengen
Om zijn leven weer op te pakken
Een gezin te stichten
En uiteindelijk...
Te kiezen voor een belangrijke rol in de wederopbouw van
Joods Nederland

Als sjammasj van de LJG Amsterdam
Leider van de chewre kaddisja
En steun en toeverlaat voor mensen zoals hij
Oorlogskinderen
Het getuigt van een ongelofelijke kracht
En ook van liefde voor de Joodse gemeenschap in Nederland.
Voor de opbouw van die Joodse gemeenschap.

De bagage van mijn opa Sjoel
Wij noemden hem
Opa Sjoel
De bagage van mijn opa sjoel
Als jongeman
Was de Sjoa
En alleen maar de herinnering aan zijn vermoorde vader

Mijn bagage zijn de verhalen van mijn krachtige opa Sjoel
Die zijn leven in dienst stelde van de Joodse gemeenschap
Om die weer op te bouwen.
Dat is mijn bagage
En tegelijkertijd zie ik dat als mijn opdracht
Het verder bouwen aan een levenskrachtige Joodse
gemeenschap
In mijn geval eerst als voorzitter van Netzer
De Liberaal-Joodse en Zionistische Jongerenvereniging van
Nederland
En nu als jongerenwerker van datzelfde Netzer.
Het is die opdracht die ik voel
En die ik zo goed mogelijk probeer uit te voeren
Ik denk dat herdenken hand in hand gaat
Met de opbouw van Joods Nederland

Dat zijn wij

Joodse jongeren in Nederland,
Niet alleen verplicht aan mijn Opa Sjoel
Dat zijn wij niet alleen verplicht aan al die andere opa's en
oma's
En aan al die andere mensen die nooit opa of oma mochten
worden

Maar wij zijn dat ook verplicht aan onszelf
Want dit mag nooit meer gebeuren
En het minste wat wij daarvoor kunnen doen
Is zorgen dat wij onze eigen zaken op orde hebben
En blijven bouwen aan de versterking van de Joodse
gemeenschap in Nederland

Op die manier betuigen wij eer aan onze familieleden die niet
Mochten leven omdat zij joods waren
En geven wij
Op de beste manier eer aan hun nagedachtenis.

We waren er nog
We zijn er nog
En we zullen er altijd zijn.

Omijn